

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle komission
alustavasta talousarvioesityksestä vuodelle 2002**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle yleisaineisto komission 8 päivänä toukokuuta 2001 hyväksymästä Euroopan yhteisöjen alustavasta talousarvioesityksestä vuodelle 2002 sekä yleisaineistosta laadittu muistio.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2001

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*

Budjettineuvos Rauno Lämä

**EUROOPAN KOMISSION EUROOPAN YHTEISÖJEN ALUSTAVA TALOUSARVIO-
ESITYS VUODELLE 2002: YLEISKATSAUS****1. Yleistä**

Euroopan yhteisöjen komissio hyväksyi 8 päivänä toukokuuta 2001 alustavan esityksensä Euroopan yhteisöjen yleiseksi talousarvioksi vuodelle 2002. Tämä muistio perustuu käytettävissä olevaan yleisaineistoon komission alustavasta talousarvioesityksestä.

Komission alustava talousarvioesitys vuodelle 2002 kokonaisuudessaan kaikille virallisille kielille käännettynä julkaistaan kesäkuussa 2001, jonka jälkeen se toimitetaan neuvostolle ja tiedoksi parlamentille.

Euroopan yhteisöjen yleinen talousarvio perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 272 artiklaan, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen 78 artiklaan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 177 artiklaan.

2. Komission alustavan talousarvioesityksen pääasiallinen sisältö

Komissio on valmistellut alustavan talousarvioesityksensä vuodelle 2002 nykyisten rahoituskehysten puitteissa. Vuosi 2002 on Agenda 2000-uudistusten toteuttamisen kolmas vuosi. Talousarvioesityksen valmistelu on tapahtunut osin ongelmallisten olosuhteiden vallitessa. Näin on tapahtunut etenkin maatalousbudjetin kohdalla.

Komission mukaan suurimmat ongelmat budjettiesityksen laadinnassa liittyvät maatalous- ja hallintomenoihin.

Komission esitys lähtee tiukan budjettikurin noudattamisesta ja nykyisten rahoituskehysten täydellisestä kunnioittamisesta. Komission esitys johtaa maksumäärärahojen vakauttamiseen nykytasolle.

Sitoumukset ja maksatukset

Alustavassa talousarvioesityksessä maksumenot kasvavat 100,3 mrd. euroon ja maksumäärärahat 97,7 mrd. euroon. Sitoumukset kasvavat 3,4 % ja maksatukset 4,8 %.

Maksatusten suureen kasvuun vaikuttavat komission mukaan ensisijaisesti maksamatta olevien sitoumusten ongelman helpottamispyrkimys sekä maatalousmenoihin liittyvien Berliinin päätösten sekä BSE:n ja suu- ja sorkkataudin lisäkustannukset.

Komissio korostaa sitä, että maksumäärärahojen kasvusta huolimatta esitys sisältää 2,5 mrd. euron suuruisen marginaalin maksatuksissa. Sitoumusten osalta marginaali on 0,5 mrd. euroa.

Komission esityksen mukainen maksatus-taso pysyisi vuoden 2001 tasolla eli maksatukset olisivat suhteessa yhteisön bruttokansantuloon 1,06 %.

Menot

Komission alustavan talousarvioesityksen menot ovat 100 328 milj. euroa maksumenoina ja 97 763 milj. euroa maksumäärärahoina.

Suurin kasvu on maatalousmenoissa. Maatalousmenojen osuus sitoumuksista on 46 % ja rakennetoimien osuus 34 %. Komission 3,4 prosentin maksumenot kasvavat johdetaan lähinnä yhteisen maatalouspolitiikan menojen, maaseudun kehittämisen ja liitännäistoimien, tutkimus- ja kehittämismenojen sekä ns. RAL-ongelman hoitamisen edellyttämistä resurssitarpeista.

Vuoden 2002 talousarvion rahoittamiseen tarvittavat omat varat, jotka edustavat 1,06 % jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKTL:sta,

jäävät selvästi alle omien varojen sallimasta enimmäismäärästä 1,27 prosentista. Maksu-määrärahat prosentteina jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKTL:sta olisivat komission esityksen mukaan tämänvuotisella tasolla.

Maksusitoumusten osalta liikkumisvaraa jäisi 511 milj. euroa ja maksumäärärahojen osalta 2 462 milj. euroa.

Komissio esittää, että Berliinin rahoituske-

hyksissä laajentumista varten vuodelle 2002 varatut otsakkeen 8 varat jätetään käyttämättä, koskei laajentumista ole tapahtumassa vuonna 2002.

Seuraavassa esitetään yhteenvetotaulukko 1 komission esittämistä alustavista maksusitoumusmäärärahoista meno-otsakkeiden mukaisesti.

Taulukko 1. Komission esittämät alustavat maksusitoumusmäärärahat talousarvion otsakkeiden mukaisesti ryhmiteltynä

	Talousarvio (1)		Rahoitus- näkymät		Komission esi- tys, maksu- sitoumukset		Muutos	
Otsake	2001	Euro	2002	Euro	2002	Euro	%	Euro
	1		2		3		3/1	3-1
Maksusitoumusmäärärahat								
1. MAATALOUS	44.023.700.000		46.587.000.000		46.221.800.000		5,0	2.198.100.000
<i>Marginaali</i>	<i>506.300.000</i>				<i>365.200.000</i>			
- Maatalousmenot (pl. maaseudun kehittäminen) (2)	39.528.700.000		41.992.000.000		41.626.800.000		5,3	2.098.100.000
- Maaseudun kehittäminen ja liitännäiset toimet	4.495.000.000		4.595.000.000		4.595.000.000		2,2	100.000.000
2. RAKENNETOIMET	32.720.000.000		33.638.000.000		33.638.000.000		2,8	918.000.000
<i>Marginaali</i>	<i>0</i>				<i>0</i>			
- Rakennerrahastot	30.005.000.000		30.849.000.000		30.849.000.000		2,8	844.000.000
- Koheesiorahasto	2.715.000.000		2.789.000.000		2.789.000.000		2,7	74.000.000
3. SISÄISET POLITIIKAT	6.232.160.000		6.558.000.000		6.482.033.000		4,0	249.873.000
<i>Marginaali</i>	<i>39.840.000</i>				<i>75.967.000</i>			
4. ULKOISET TOIMET	4.928.672.000		4.873.000.000		4.809.781.000		-2,4	-118.891.000
<i>Marginaali</i>	<i>-193.672.000</i>				<i>63.219.000</i>			
5. HALLINTOMENOT	4.904.294.837		5.179.000.000		5.148.665.000		5,0	244.370.163
<i>Marginaali</i>	<i>34.705.163</i>				<i>30.335.000</i>			
6. VARAUKSET	916.000.000		676.000.000		676.000.000		-26,2	-240.000.000
<i>Marginaali</i>	<i>0</i>				<i>0</i>			
- Rahoitusvaraus	500.000.000		250.000.000		250.000.000		-50,0	-250.000.000
- Takuuvaraus	208.000.000		213.000.000		213.000.000		2,4	5.000.000
- Häätäpuvaraus	208.000.000		213.000.000		213.000.000		2,4	5.000.000
7. LIITTYMISTÄ VALMISTELEVA TUKI	3.240.000.000		3.328.000.000		3.328.000.000		2,7	88.000.000
<i>Marginaali</i>	<i>0</i>				<i>0</i>			
- Maatalous	540.000.000		555.000.000		555.000.000		2,8	15.000.000
- Liittymistä edeltävä rakennepolitiikan väline (ISPA)	1.080.000.000		1.109.000.000		1.109.000.000		2,7	29.000.000
- PHARE (hakijamaat)	1.620.000.000		1.664.000.000		1.664.000.000		2,7	44.000.000
Maksusitoumusmäärärahat YHTEENSÄ	96.964.826.837		100.839.000.000		100.304.279.000		3,4	3.339.452.163
<i>Marginaali</i>	<i>387.173.163</i>				<i>534.721.000</i>			
Pakolliset menot	41.389.082.000				43.308.241.000		4,6	1.919.159.000
Ei-pakolliset menot	55.575.744.837				56.996.038.000		2,6	1.420.293.163
Maksusitoumusmäärärahat Maksuihin käytettävät määrärahat YHTEENSÄ	93.295.368.837		100.245.000.000		97.743.261.000		4,8	4.447.892.163
<i>Marginaali</i>	<i>1.597.631.163</i>				<i>2.501.739.000</i>			
Pakolliset menot	41.462.391.000				43.380.354.000		4,6	1.917.963.000
Ei-pakolliset menot	51.832.977.837				54.362.907.000		4,9	2.529.929.163
Maksuihin käytettävät määrärahat yhteensä prosentteina BKTL:sta		1,07		1,08		1,06		

(1) Huomioitu lisätalousarvio 1/2001

(2) Sisältää reservin ylimääräisiin menoihin liittyen BSE- ja suu- ja sorkkatautikriiseihin (BO-4000)

Otsake 1

Berliinin Eurooppa-neuvostossa sovitun mukaisesti vuodesta 2000 lähtien otsakkeen 1 sisältö jakautuu kahteen alaotsakkeeseen: (a) yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvät menot sekä eläinlääkintään ja kasvinsuojeluun liittyvät menot ja (b) maaseudun kehittäminen (tavoite 1-alueiden ulkopuolella) ja liitännäistoimenpiteet. Alaotsakkeen (a) menot luokitellaan toimielinten välisen sopimuksen mukaan pakollisiksi menoiksi, joihin neuvostolla on lopullinen päätösvalta ja alaotsakkeen (b) puolestaan ei-pakollisiksi menoiksi, joihin Euroopan parlamentilla on lopullinen päätösvalta.

Maatalousmenot kasvavat yhteensä 5,0 %, mikä aiheutuu pääosin Berliinin Eurooppa-neuvostossa sovitusta suorien tukien korotuksista sekä BSE- ja suu- ja sorkkatautikriisien aiheuttamista rahoitustarpeista. Maaseudun kehittämisen ja liitännäistoimien määrärahat (alaotsake 1 b) kasvavat 2,2 % verrattuna vuoteen 2001. Markkinatoimet (alaotsake 1 a) kasvavat 5,3 %. Maatalousmenojen 5,0 %:n kasvu muodostaa puolet maksumäärärahojen kokonaiskasvusta.

Otsakkeen 1 kokonaismoitukseksi komissio esittää 46 222 milj. euroa, josta alaotsakkeeseen (a) 41 627 milj. euroa ja alaotsakkeeseen (b) 4 595 milj. euroa. Alaotsakkeeseen 1 a jäisi marginaalia 365 milj. euroa suhteessa voimassa olevaan rahoituskehityksen enimmäismäärään. Alaotsakkeessa 1 b ei jäisi lainkaan marginaalia.

Komissio esittää erillisen, 1 mrd. euron suuruisen varauksen tekemistä eläintautikriiseistä mahdollisesti vielä aiheutuvia kustannuksia varten.

Otsake 2

Alustavassa talousarvioesityksessä esitetään rakennetoimiin 33 638 milj. euron määrärahaa maksusitoumusmäärärahoina ja 32 450 milj. euron määrärahaa maksumäärärahoina, mikä vastaa 2,8 % kasvua edellisvuodesta sekä sitoumuksissa että maksatussissa. Ohjelmakaudella 2000? 2006 myönnetään sitoumuksia rakennerahastoihin 195 010 milj. euroa ja koheesiorahastoon 18 000 milj.

euroa vuoden 1999 hinnoin. Vuonna 2001 rakennerahastojen sitoumuksiksi esitetään 30 850 milj. euroa ja koheesiorahaston 2 790 milj. euroa. Koheesiorahaston maksatukset supistuvat lähes 10 %.

Otsake 3

Sisäisille politiikoille komissio esittää 6 482 milj. euron maksusitoumusmäärärahaa (+4,0 %). Marginaalia jäisi tällöin 76 milj. euroa.

Painopistealueina sisäisissä politiikoissa ovat edelleen Lissabonin Eurooppa-neuvoston huippukokouksen asettamien tavoitteiden toteuttaminen kilpailukyvyen edistämiseksi tutkimus-, pienen ja keskisuuren teollisuuden sekä informaatioteknologiapainotteisin ohjelmin ja määrärahoihin.

Sisäisten politiikoiden osalta komission esitykseen sisältyvä liikkumavara on pieni, koska noin neljä viidesosaa määrärahoista määritellään yhteispäätösmenettelyyn kuuluvilla monivuotisilla ohjelmilla.

T&K-politiikassa on meneillään V puiteohjelman neljäs ja viimeinen vuosi. T&K-maksumäärärahoissa kasvu on 2,5 %, sitoumukset kasvavat 3,4 % päätyen 4 055 milj. euron tasolle. Euroopan laajuisille verkoille (nk. TEN) on varattu 677 milj. euroa sitoumusmäärärahoina. Mm. euron käyttöönottoon ja EU:n laajentumiseen liittyvään tiedotukseen esitetään 112 milj. euron rahoitusta, missä on kasvua 8,7 % vuoteen 2001 nähden.

Komissio esittää Euroopan elintarvikeviraston toiminnan käynnistämiseen 7,5 milj. euron sitoumusmäärärahaa.

Otsake 4

Unionin ulkoihin maihin suuntautuvia toimia rahoitetaan vuoden 2002 alustavan talousarvioesityksen mukaan otsakkeista 4 (ulkoiset toimet), otsakkeesta 6 (varaukset, niistä hätäapuvaraus ja takuuvaraus suoranaisesti ulkoihin toimiin kuuluva) sekä otsakkeesta 7 (liittymistä valmisteleva tuki). Otsakkeeseen 4 komissio esittää 4 810 milj. euron maksusitoumusmäärärahaa (vähennystä -2,4 % verrattuna vuoden 2001 määrärahoihin, vä-

hennys johtuu vuoden 2001 kehyslityksestä joustoinstrumentin avulla). Tämä jättäisi vain 63 milj. euron marginaalin otsakkeen ylärajaan. Kasvua otsakkeen sitoumusten alarajassa vuoteen 2001 nähden esitetään vain Etelä-Afrikalle, Välimeren maiden liittymistä valmisteleville toimille ja yhteisten politiikkojen ulkoisten vaikutusten budjettikohdalle meneviin määrärahoihin. Komission etukäteen sopimista budjettiprioriteeteista Välimeri heijastuu tässä vaiheessa MEDA-maksatusten kasvuna — sitoumuksien komissio kaavailee kasvavan voimakkaammin myöhemmin vuosina.

Yksi keskeisistä prioriteeteista EU:n ulkosuhdemäärärahoissa ei näy talousarviossa: kehitysapu. Euroopan Kehitysraston maksatusten komissio arvioi kääntyvän merkittävään nousuun vuonna 2001 ja edelleen kasvavan vuonna 2002.

Useiden ulkosuhdeohjelmien maksatukset kasvaisivat komission esityksen mukaan. Yhteensä ulkosuhdeohjelmien maksumäärärahojen kasvu vuonna 2002 on komission esityksessä 9,2 %. Suurinta kasvu on MEDA-ohjelman ja Balkanin maiden ohjelmien maksatuksissa: 19,1 % ja 58 % vastaavasti. Balkanin määrärahojen osalta kasvu tähän vuoteen verrattuna on osin näennäistä, koska vuoden 2001 maksatuksia tullaan vielä lisäämään. Sitoumus- ja maksumäärärahojen keskinäisessä suhteessa on joissakin tapauksissa kyse ko. ohjelmien toimeenpanon nykytilanteesta; mm. MEDA-ohjelman toteutus on tähän asti ollut viipeistä. Maksatusten m-

peutuminen on vielä jossain määrin epävarmaa.

CARDS-ohjelmaan (Balkanin maiden apu) osoitettaisiin vuonna 2002 yht. 813 milj. euroa tämänvuotisen tason ollessa 839 milj. euroa. Komission mukaan vuotuinen summa alkaisi laskea vasta vuodesta 2004 alkaen merkittävämmän (vuosille 2000? 2006 on sovittu rahoitusta yhteensä 4 650 milj. euroa). Toistaiseksi komission esittämästä varojen jakautumisesta Balkanin sisällä ei ole tietoa. Euroopan jälleenrakennusvirasto toimii nyt koko entisen Jugoslavian alueella.

Balkanin jälleenrakennusohjelman etupainotteisuus vuosina 2000? 2001 on vienyt pois tarpeen lisätä rahoitusta enää vuonna 2002. Kalliista infrastruktuurijälleenrakentamisesta ollaan Balkanilla vähitellen siirtymässä yhteiskunnan rakenteiden ja toiminnan kehittämiseen. Tämä vähentää jatkossa määrärahojen tarvetta.

Komissio esittää toistaiseksi Kyproksen, Maltan ja mahdollisesti myöhemmin hyväksyttävän asetuksen puitteissa myönnettävän Turkin liittymistä valmistelevan tuen rahoittamista otsakkeesta 4.

Humanitaarisen avun budjetointiin komissio esittää teknistä yksinkertaistamista sekä mm. nopean reagoinnin välineen (rapid reaction mechanism) kasvattamista 25 milj. euroon. Marokon kalastussopimuksen solmimisen varalta on komission esityksessä varattu 125 milj. euroa. Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan menojen luokitteluun ehdoteaan muutoksia.

Komissio esittää ulkosuhdeohjelmien sitoumuksiin seuraavia muutoksia (milj. euroa):

	vuosi 2001	vuosi 2002	ero, %
- Ruoka-apu	455	434	- 4,6
- Humanitaarinen apu	473	473	0,0
- Aasian maat	446	436	- 2,2
- Latinalainen Amerikka	336	315	- 6,3
- Etelä-Afrikka	122	125	+ 2,5
- Välimeren maat ja MEDA	896	863	- 3,7
- Uudet itsenäiset valtiot ja TACIS	469	470	+ 0,1
- Balkanin maat	839	813	- 3,1
- Muut yhteistyötoimet	389	379	- 2,6
- Demokratia ja ihmisoikeudet	103	95	- 7,8
- Kansainväliset kalastussopimukset	273	273	0,0
- Yhteisön toimien ulkoiset vaikutukset	72	78	+ 6,2
- YUTP	36	35	- 2,8
- Välimeren maiden liittymistä valm. strat.	19	21	+10,5

Otsake 5

Hallintomenojen osalta komissio esittää 5 149 milj. euron kokonaissummaa (+5,0 %). Kasvu on komission hallintomenoissa +3,9 %, muiden toimielinten hallintomenoissa +4,3 % ja eläkkeissä 11,3 %. Esitys jättäisi komission mukaan 30 milj. euron marginaalin otsakkeeseen 5.

Kun otetaan huomioon pienten toimielinten myöhemmin toimittamat tarkentuneet ennakkoarviot niiden budjettiesityksistä, hallintomenojen kokonaismäärä nousisi 5 185 milj. euroon ja kasvu olisi 5,5 %. Tämän seurauksena hallintomenoihin ei jäisi yhtään marginaalia.

Komission hallintomenoja koskeva esitys sisältää 317 uutta virkaa. Komission hallinnon uudistuksen mukaisesti edustustojen vahvistaminen ja henkilöstön koulutus edellyttäisivät lisäresursseja. Laajentumiseen valmistautuminen merkitsee komission mukaan resurssilisäyksiä. Komissio pyrkii lisäksi kodifiointityön nopeuttamiseen.

Otsakkeet 6 ja 7

Otsakkeeseen 6 sisältyy kolme varausta, rahoitusvaraus, takuuvaraus ja hätäapuvara-

us, jotka ovat esityksessä toimielinten välisessä sopimuksessa sovitun mukaisia (rahoitusvarauksen puolittuessa yht. 676 milj. euroa, kun vuonna 2001 varausten yhteismäärä oli 916 milj. euroa).

Liittymistä valmistelevalle tuelle esitetyt maksusitoumusmäärärahat, yhteensä 3 328 milj. euroa, jakautuvat maatalousinstrumenttiin 555 milj. euroa (+2,6 %), rakennepolitiikan instrumenttiin 1 109 milj. euroa (+2,7 %), sekä Phare-rahoitukseen, jolle komissio esittää 1 664 milj. euroa (+2,7 %). Maksatuksiin otsakkeeseen 7 esitetään yhteensä 2 921 milj. euroa (+39 %).

Tulot

Komission alustavan talousarvioesityksen tulojen kokonaissumma on 97 763 milj. euroa eli tasapainoperiaatteen mukaisesti yhtä suuri kuin maksumäärärahojen kokonaissumma.

3. Vaikutus Suomen lainsäädäntöön ja talousarvioon

Alustavalla talousarvioesityksellä ei ole välittömiä vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset otetaan huomi-

oon Suomen vuoden 2002 talousarvioesityksessä. Sovelletavan menettelytavan mukaan kansalliseen budjettiesitykseen sisällytettävät maksut EU:iin perustuvat neuvoston ensimmäisen lukemisen tuloksiin.

Komission alustavan talousarvioesityksen loppusumman mukainen menojen kasvu yhdessä Suomen kasvavan maksuosuuden kanssa merkitsisi Suomen kansallisen talousarvion kautta EU:lle suoritettavien maksujen laskennallista lisäystä arviolta 1 100 milj. mk eli 190 milj. euroa suhteessa vuoden 2001 talousarvioon. Omien varojen järjestelmän rakenteellisten muutosten vaikutuksiksi mainitussa määrässä arvioidaan 410 milj. mk.

4. Valtioneuvoston kannanoton valmistelun lähtökohdat

Komissio sopi vuoden 2002 budjetin painopisteistä helmikuussa 2001.

Nyt käsiteltävänä olevan valtioneuvoston kannanoton valmistelussa on nojaututtu pääosin hallituksen helmikuussa 2001 määrittelmiin EU-budjettia koskeviin konkreettisiin painopistelinjauksiin. EU-ministerivaliokunnan 2.2.2001 hyväksymän kannanottomuistion yksityiskohtaisia tavoitteita pyritään edistämään budjettikäsittelyn eri vaiheissa.

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta antoi lausuntonsa valtioneuvoston selvityksestä Suomen konkreettisista painopisteistä EU:n vuoden 2002 budjetin osalta huhtikuun 6 päivänä 2001 (E 5/2001 vp). Lausunnossaan valiokunta korostaa EU:n talousarvion laadinnassa tiukkaa budjettikuria, jotta Suomen maksuosuuden kasvu pidetään mahdollisimman pienenä.

Neuvosto antoi päätelmät vuoden 2002 talousarvion suuntaviivoista maaliskuun 12 päivänä 2001. Neuvosto korosti erityisesti rahoituskehysten kunnioittamista ja sitä, että EU:n budjetti ei saa kasvaa kansallisia talousarvioita enempää. Päätelmissä korostettiin lisäksi sitä, että evaluointien ja saavutettujen tulosten tulisi olla lainsäädäntötyön pohjana.

Nämä kannanotot muodostavat perustan nyt käsiteltävälle valtioneuvoston kannanmuodostukselle. Komission arvion mukaan kansallisten budjettien keskimääräinen kasvu olisi 3,8 %. Tämä on esillä olevan budjettiesityksen käsittelyn lähtökohta kansallisesta

näkökulmasta. Maksumäärärahojen kasvu tulisi mitoittaa enintään näihin puitteisiin.

Tässä valmistelussa on nyt lisäksi kiinnitetty erityistä huomiota kansallisesti tärkeisiin ajankohtaisiin tavoiteasetantoihin.

Kannanottoa on käsitelty EU-asiain komitean alaisessa budjettijaostossa ja EU-ministerivaliokunnassa.

5. Valtioneuvoston kanta

Valtiovarainministeriö ilmoittaa asian oltua valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan käsiteltävänä perustuslain 96 §:n 2 momentin nojalla valtioneuvoston kannanottona Euroopan yhteisöjen alustavasta talousarvioesityksestä vuodelle 2002 seuraavaa:

1. EU:n vuoden 2002 talousarvion laadinnan tulee nojautua aikaisempaa enemmän eri politiikkalohkojen ohjelmien ja hankkeiden rahoituksen priorisointiin. Budjettikurin noudattamisen ja rahoituskehysten kunnioittamisen lisäksi varautuminen unionin laajentumisen rahoituksen varmistamiseen edellyttää eri määrärahatarpeiden huolellista arviointia ja Agenda 2000-uudistusten johdonmukaista toteuttamista. Tämä koskee erityisesti sisäisten politiikkojen ja ulkosuhdeotsakkeen ohjelmien rahoituksen tehostamista nykyisten rahoituskehysten puitteissa.

2. Suomen lähtökohtana on, että yhteisön tasolla varmistetaan samanlainen budjettikuri kuin mitä keskimäärin kansallisella tasolla noudatetaan. Maksumäärärahojen kokonaiskasvu tulisi suhteuttaa tämän linjauksen mahdollistamiin puitteisiin. Maksumäärärahojen mitoituksen tulisi kauttaaltaan perustua todellisiin tarpeisiin ja ohjelmien aikaisempaan toteutukseen.

3. Maataloussektorin talousarvioesitys vuodelle 2002 on valmisteltu ongelmallisten olosuhteiden vallitessa, mihin nähden Suomi pitää komission esitystä hyvänä lähtökohtana.

Suomi lähtee siitä, että maatalousmenojen tasoa arvioidaan tuoreimpien tietojen ja ennusteiden perusteella syksyn oikaisukirjelmässä, jotta BSE-kriisin ja suu- ja sorkkataudin vuodelle 2002 ulottuvia budjettivaikutuksia voidaan mahdollisimman tarkasti selvittää. Komission esitys yhden mrd. euron suuruisen reservin luomiseksi eläintautikriiseihin

liittyen ei ole siten vielä tässä vaiheessa tarpeen. Koska alaotsakkeeseen 1 a kohdistuvat menot ovat pakollisia, on ne oikaisukirjelmän yhteydessä otettava budjettiin täysimääräisinä kehyksen ylärajan puitteissa. Syksyn oikaisukirjelmän yhteydessä tulisi arvioida reservin käytön ja suuruuden ohella myös komission esittämään 7-kohtaiseen BSE-ohjelmaan liittyvien päätösten lopulliset kustannusvaikutukset vuonna 2002. Pyrkimyksenä tulisi olla ohjelman resurssiesityksiä pienempi rahoitustarve. Suomi pitää tärkeänä, että eläintautikriiseihin tarvittavaa rahoitusta kohdennettaisiin mahdollisimman paljon jo vuoden 2001 varoista.

Suomi pitää komission esitystä maaseudun kehittämiseen käytettävien varojen budjetoinnista rahoituskehysten enimmäismäärien mukaisesti perusteltuna.

4. Rakennerahastositoumusten osalta komission esitys on Berliinin päätösten sekä toteutetun kehysmuutoksen mukainen ja siten hyväksyttävissä. Rakennerahastojen maksatuksiin esitetään merkittävää kasvua, jonka hyväksyminen edellyttää Suomen näkemyksen mukaan komissiolta yksityiskohtaisia perusteluja ja tietoja eri ohjelmien maksatusaikatauluista.

5. Vuoden 2002 budjetissa tulee panostaa lisääntyvässä määrin tietoon ja osaamiseen. Otsakkeen 3 eri ohjelmien määrärahatarpeita arvioitaessa tulee erityisesti kiinnittää huomiota niiden merkitykseen ja painoarvoon unionin kilpailukyvyyn ja työllisyyden edistämisen kannalta.

Tietoyhteiskunnan hankkeiden edistämisen tulee olla yksi vuoden 2002 budjetin keskeisimpiä painopistealueita. Erityisesti tulisi varautua vuonna 2002 päättyvän eEurope-toimintaohjelman jatkovalmisteluun.

Elintarvikkeiden turvallisuuden edistämisen tulee kuulua vuoden 2002 budjetin keskeisiin painopisteisiin. Nizzan Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaan elintarvikeviraston on voitava aloittaa toimintansa vuoden 2002 alussa. Suomi katsoo, että asian tärkeyden johdosta viraston toiminta tulisi käynnistää nopeasti ja perustellussa laajuudessa. Tämä edellyttää Suomen arvion mukaan merkittävästi komission esittämää 7,5 milj. euron

määrärahaa suurempaa panostusta jo vuonna 2002. Komission esitys tulisikin noin kaksinkertaistaa.

6. Suomi tukee pääpiirteissään komission ulkosuhdeohjelmien määrärahamitoitusta.

Unionin lähialueet ovat EU:n tärkein ulkosuhdeprioriteetti ja niiden tulee myös näkyä ulkosuhteita koskevissa budjettipäätöksissä. Konfliktien esto ja köyhyyden vähentäminen ovat samoin tärkeitä kriteereitä; kaiken EU:n antaman avun tulee tukea kestävää kehitystä. Venäjän ja sen lähialueiden merkitys unionille on erityinen. Myös tämän erityisaseman tulisi näkyä unionin ulkosuhdetoiminnassa ja määrärahojen kohdentamisessa.

Suomen lähtökohtana on, että unionin lähialueille kohdistuvaa rahoitusta tulee lisätä. Erityisesti TACIS-ohjelman resursseja tulisi lisätä komission esitykseen nähden. Tätä tukee myös TACIS-ohjelman maksatustilanne, joka on muita ulkosuhdeohjelmia selvästi parempi.

Pohjoisen ulottuvuuden toimintaohjelman toimeenpanemiseksi tulee tehostaa eri ohjelmien hallinnosta (INTERREG-, PHARE-, ISPA-, SAPARD- ja TACIS-ohjelmat) vastaavien tahojen keskinäistä yhteistyötä sekä yhteistoimintaa kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa konkreettisten hankkeiden rahoittamiseksi. Näiden ohjelmien määrärahojen momenttien käyttöperusteluihin ja niiden rahoituksen riittävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Länsi-Balkanin määrärahojen mitoituksia tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon sen rahoituksen etupainotteisuus sekä siirtyminen fyysisestä jälleenrakentamisesta yhteiskunnan instituutioiden rakentamiseen.

7. Komission esitys jättää käyttämättä otsakkeen 8 laajentumismenot on perusteltu.

Liittymistä valmistelevien tukien sitoumukset tulee komission esityksen mukaisesti budjetoida täysimääräisesti. Niiden maksatusmäärärahojen mitoituksen tulee perustua realistiseen arvioon ko. rahoitusvälineiden toimeenpanosta.

8. Aikaisempien linjausten mukaisesti Suomi lähtee siitä, että toimielinten, erityisesti komission ja neuvoston hallintomäärärahoja suunnattaessa on

turvattava suomen ja ruotsin kielten tulkkauksen asema.

9. Hallintomenojen vähäisestä liikkumavarasta johtuen on tärkeää, että komission hallinnon uudistus johtaa kustannustehokkuuden lisääntymiseen ja resurssien hyvään hallintaan. Berliinin Eurooppa-neuvoston päätelmiin liittyen hallinnon uudistus- ja rationalisointitoimilla

tulisi kokonaisuudessaan saavuttaa selviä kustannussäästöjä nykyisellä rahoituskaudella. Tätä taustaa vasten arvioidaan toimielimien esittämiä lisäresurssitarpeita vuodelle 2002, sulkematta kuitenkin pois yksittäisiin päätöksiin pohjautuvia, perusteltuja määrärahojen lisäystarpeita.